

Verkondiging Maartenskerk

13 mei 2018

Genesis 9, 8-17 en Hebrëën 11, 1-7

Teun Kruijswijk Jansen

I

Leven onder de regenboog.

kunstwerk van Mirjam Verhoef

De regenboog is een teken, een symbool, dat boven alle geloven en niet-geloven uit betekenis heeft. Dat oog en hart goed doet , wie je ook bent

Je stoot elkaar even aan; zie jij die regenboog daar ook?

Iemand schreef me van de week bij dit thema dat op de dag dat haar moeder leek te gaan overlijden, zij onderweg daar naartoe veel prachtige regenbogen zag.

Maar moeder veerde nog weer even op.

Bijna een jaar later was er de crematie. Toen ze met haar gezin in de auto weer naar Doorn reden zagen ze weer prachtige regenbogen.

Het was niet altijd een gemakkelijke moeder geweest voor haar, maar met het bewustzijn van dat symbool van die regenboog kwam nu boven dat het laatste jaar met moeder *toch* onder de boog van Gods verbondenheid met hen geweest was. Dat realiseerde ze zich nu, zoveel jaren later, bij een gesprek over de regenboog.

II

De betekenis die aan de regenboog in de christelijke cultuur wordt gegeven, gaat terug op het vloedverhaal uit Genesis. Na de immense vernietigende watervloed over de aarde, sluit God met Noach en zijn kinderen een verbond, waarin al het levende wordt betrokken. Het is trouwens een vreemd soort verbond: nogal eenzijdig, louter God's initiatief.

En de kern luidt: niets dat leeft zal meer door de wateren van de vloed worden kapot gemaakt. Dat woord 'verbond', 'toezegging' komt in onze lezing van vanmorgen zeven keer voor. Dat aantal zegt dat het compleet, volledig, groots is.

Het kan niet beter.

De boog is symbool van Gods uiteindelijke trouw aan de aarde en haar bewoners. De boog zegt dat God van het leven houdt; tussen regen en zonneschijn geeft hij hoop. De natuur vertelt wat God voor zijn mensen wil en hoopt. En wat van ons om een antwoord vraagt.

Nu is het wonderlijke voor ons dat er in de taal van Genesis ,het Hebreeuws, niet over een *regenboog* gesproken wordt, maar over een *boog*. En dat is een wapen, een oorlogswerktuig,

een teken van vijandschap.

Maar *die* boog wordt hier aan de wolken gehangen. Er zal geen gebruik meer van worden gemaakt.

De boog wordt 'ritueel' opgehangen: een teken van bondgenootschap.

Met de middelen van verdelging en ondergang zal de godheid niet meer de mensheid overrompelen. God houdt niet van afschrikking.

Natuurlijk er *is* een zondvloed. Dat wil zeggen:er is een fundamentele zonde van het heersen van de een over de ander; van het uitbuiten van elkaar en de schepping.

Maar dit verhaal werd waarschijnlijk in Babylon verteld, als het volk Israël in ballingschap gevoerd is. Het Jood-zijn doet zich als miskend-zijn voelen.

Die kleine Joodse gemeenschap, waarin dit verhaal van de boog verteld werd, drijft als een stuurloze ark op de volkenzee.

Maar met hun overleving is wel het welzijn van de wereld gemoeid.

Ook vandaag is dit verhaal van de boog een baken in een wereld waarin stuurloosheid en pessimisme nogal eens overheerst.

Waarin uitputten van de schepping en aangevochten zijn van de vrede voortdurend het nieuws bepalen.

Deze week vlogen de raketten van Iraanse en Israëlische makelij door het luchtruim.

Werd door een moeizaam bereikt nucleair akkoord met een

dikke pennenstreek een streep gezet, en daarmee de cultuur van gesprek en overleg bij het grof vuil gedeponeed.

En Europa, schreef iemand, ... is als een verscholen schooljongen die achter een dikke boom op het schoolplein toekijkt hoe de andere jongens op het plein elkaar verrot slaan. Nergens een meester of juf te zien.

Eenheid wordt verstikt door verder opschietend nationalisme.

Een afspiegeling trouwens op grote schaal van wat er vaak op kleine schaal, bijvoorbeeld op de werkvloer en in familieverbanden gebeurt. De hardste stem wordt't meest gehoord.

III

Ik heb me laten vertellen dat de kleuren van de regenboog de rijke schakering laten zien van het licht dat in zichzelf kleurloos aan ons verschijnt. Licht is op zichzelf niets, maar wel voor ons de mogelijkheid om te zien.

Als wij in het verhaal over de zondvloed horen dat de boog verschijnt als een teken dat God zijn trouw aan de mensen nooit meer zal terugnemen, dan versta ik daar uit dat het ons voorgoed mogelijk wordt gemaakt zonder angst en beven te wonen in het licht.

Daarom is het ook niet zo gek dat God zijn belofte geeft aan Noach. Er staat van hem geschreven dat hij 'wandelde met God'. Hij liet zich niet overspoelen door wat voor de hand ligt en op het eerste gezicht het leven gelukkig maakt zoals zijn tijdgenoten.

Hij verdroeg de onzekerheid en dreiging van zijn dagen.

Hij wist dat wanneer iedereen allen maar zijn of haar eigen verlangens nastreeft het leven een chaos wordt, zoals 'ieder voor zich en god voor ons allen'.

Wie de levens- en geloofsweg gaat met God voor ogen, is een mens die weet heeft van zijn plaats en verantwoordelijkheid tussen en tegenover andere mensen.

Wonen en leven onder de regenboog is dan ook een respectvolle manier van omgaan met elkaar en met de aarde, Ruimte makend voor elkaar.

De Hebreënbrieff roemt Noach om zijn manier van geloven in zijn 'doen'.

De naam 'Noach' betekent 'troost', en dat is waar hij toe geroepen was: tekens van troost.

En dat is waar wij ook toe geroepen worden.

Om tekens van troost te brengen en te ontvangen in onze iegen levenscirkel.

Iemand die zo leeft onder de regenboog ontvangt levensadem; komt zelf 'uit de verf' en zal genieten van de mogelijkheid tot leven en geluk die hij of zij iedere dag ontvangen mag:

God gedenkt zijn mensen, en zij olp hun beurt gedenken Hem.

Zo trekken wij met Christus door de dood heen, het leven tegemoet.

leven onder de regenboog...